

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 77.

Ottende Sæssion.

26de Møde.

Tirsdagen den 13de Januar.

(Fortf.)

Det første Afsnit, der fattes under Forhandling, dannedes af Lovudkastets § 1—18 incl. tilligemed de dertil hørende Ændringsforslag.

Tienroth: Naar man, som jeg i dette Dieblif, tager Ordet i en Sag, som man veed, baade Regjeringen og Thinget have ønsket at skulle gaae videre uden noget Ophold, idet Regjeringen har erklæret, at den aldeles ikke kan modtage Sagen i dens nærværende Skikkelse, og det ærede Thing har ønsket, at Sagen snarest muligt sendes til Landstthinget, saa trænger det til en Forklaring, naar man ved at stille en saadan Række af Ændringsforslag, som jeg har gjort, synes at ville opholde Sagen. Jeg skal først gjøre den Bemærkning, at min Hensigt allermindst har været at contrariere den høitagtede Regjering og heller ikke noget Parti heri Salen, men desuagtet troer jeg at skyldes en Oplysning om hvad der har ledet mig til at fremsøre de Bemærkninger, jeg nu vil fremkomme med. Efterat vi i sidste Sæssion havde vedtaget den motiverede Dagsorden, som gav en Udflugt til, at Sagen vilde faae en Ende, har jeg meget betymret mig om det foreliggende Spørgsmaal; jeg har næsten anvendt 3 Maanedes for at gennemgaae Alt, hvad der er skrevet i denne Retning, alle de i den Anledning stedsfundne Forhandlinger, alle de herhen hørende Lovbestemmelser tilligemed

hele vor Landbolovgivning, og efter nøie at have undersøgt det hele Spørgsmaal, forekommer det mig, at den egentlige Grund, hvorfor Sagen ikke kan komme videre, ligger ikke i ydre Omstændigheder, men i dens egen indre Beskaffenhed. Under de antydede Efterforskninger har jeg tillige i et langt stærkere Lys seet Betydningen af det oekonomiske Spørgsmaal, hvorom der er Tale i denne Sag. Vi erkjende jo Alle, at Fæstelovgivningen, som den er, medfører et ganske uhyre oekonomisk Tab, og det maa maaffee være mig tilladt ganske kort at antyde de forskjellige Retninger, hvori dette Tab maa vise sig. Det er et Tab for Fæsteren, fordi han ikke kan bruge sine Kræfter saaledes, som han ellers vilde kunne bruge dem; hvis han har en Capital, tør han ikke sætte den paa Jorden, tør han ikke benytte den, saaledes som han ellers vilde bruge den, da han løber Fare for at miste den ved at binde den til en Jord, der ikke er hans; han kan altsaa heller ikke benytte sin Arbeidskraft i samme Omfang, som muligt under en anden Organisation vilde være Tilfældet. Han kan fremdeles ikke gjøre den fuldstændige Brug af den Ting, Jorden, han, som Materiale, har leiet eller tilkjøbt sig for sin Levetid. For Gieren, for Herremanden, er det ligeledes et Tab; han tør heller ikke sætte Noget paa Eiendommen, idet han ikke veed, om han igjen vil kunne faae det ud af den, thi for en lang Tid bestyres den af en Anden, og han kan ikke søre tilstrækkelig Control med, hvorledes Eiendommen drives. Ogsaa for det Offentlige bliver det et Tab; thi Alt, hvad der frembringes i Staten, vil dog stadigt referere sig til Jordens Product; hvor stor en industriel Virksomhed der end udfoldes, saa maa der dog